

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἐνάτος

Συνδρομὴ ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρροῦνται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους καὶ εἰς ἑτήσιαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6. 10 Φεβρουαρίου 1880

Ἀθῆναι 4 Μαρτίου 1824 Ε. Ν.

Πανομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ
ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ

Οδυσσεύς
ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΥ

ΣΥΜΒΑΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Εἰς τὴν Ὀδύσειαν τοῦ Ὀδυσσεύς Ἀνδρούτσου παρενέπεσέ ποτε ἐπεισοδιόν τι ὄντως παράδοξον καὶ δυσεξηγήτητον. Οὐδέμία τῶν βιογραφιῶν τοῦ στρατηγοῦ ἀναφέρει αὐτό· καὶ ὅμως ὁ ἀγγλικὸς τύπος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐπιληφθεὶς τοῦ διατρέξαντος, ἐξέστηκεν εἰς παντοίας εἰκασίας καὶ ἐναντιολογίας. Πληχθὲν εἰς τὸ ἐδρωτότερον τὸ ὑπερφιλότημον τοῦ βρετανικοῦ χαρακτῆρος, ἐπεχείρησε τότε νὰ παραστήσῃ τὴν καταμήνυσιν τοῦ Ἑλληνος ὑπάρχοντος ὡς τι πλάσμα γραικικῆς ἢ εὐ πανουργίας, ἐπινοήθη ἀπλῶς καὶ μόνον ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ἐξεστῆραι κατὰ τῆς δυσμεναιούσης ἀγγλικῆς κυβερνήσεως τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ κοινῷ. Ἄλλ' ἢ ἀφελῆς καὶ λεπτομερῆς ἔχθεσις τοῦ περιστατικοῦ, οἷα σὺν τῇ ἰδιοχειρῷ ὑπογραφῇ αὐτοῦ τοῦ Ὀδυσσεύς διεπέμθη πρὸς τὸν Ἄγγλον ναύαρχον, ἀπαλλάττει μὲν πάσης προσωπικῆς εὐθύνης τὸν Σοφιανόπουλον, γραμματεῖα τοῦ στρατηγοῦ, κατηγορηθέντα ἐπὶ ἀδυσχεροῦ καὶ δολιότητι, ἐὰν δὲ ἀποκρίνωται δὲν ἀποδεικνύῃ τὸ προδοτικὸν τοῦ Ἄγγλου τόλμημα, τοῦλάχιστον ἐξαλείφει τὰς κακοβούλους παρεξηγήσεις, δι' ὧν ἐπειράθησαν τὰ φιλότურκα ὄργανα νὰ προσμαυρώσωσι τοὺς ὑπὲρ ἑλευθερίας ἀγῶνάς μας. Ἄλλως τε εἰς τὸ μονόκροτον ἀγγλικὸν πλοῖον δὲν ἐπεβίβασθη μόνος καὶ ἀσυνόδευτος ὁ γενναῖος στρατηγός· συνεπορεύθησαν μετ' αὐτοῦ ὑπασισταὶ καὶ σύντροφοι, μάρτυρες αὐτόπται καὶ οὗτοι συνυφόντες τῆς διαδραματισθείσης πράξεως. Συχνάκις δὲ ὁ Ὀδυσσεύς, καλ' οὖς ἐπέζησεν ὀλίγους μῆνας, ἐν τῷ ἀναπολήσει τὸν κίνδυνον εἰς ἃν περιέπεσεν ἀπροσδοκῆτως τὴν 1 Μαρτίου 1824, συχνάκις ἀπεφάνθη ὅτι χωρὶς τῆς ἐτοιμότητος καὶ ἀκώτητος του (πολυβρίλιον ἦτο ἡ ταχυποδία του) ἤθελε καὶ αὐτὸς λάβει εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸν αὐτὸν θάνατον τοῦ πατρός του.

Ἄνεϊ ἱστορικῆς ἀφηγήσεως, ὁ ἀναγνώστης θέλει βεβαίως προτιμῆσαι νὰ ἀρυσθῇ τὰς περιπετείαις τοῦ συμβεβηκότος εἰς αὐτὴν τὴν σχετικὴν ἀλληλογραφίαν, αἱ ἐπιστῆμοι καὶ ἰδιόγραφοι ἀποδείξεις τῆς ὁποίας σώζονται εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας ἀκέραιον χαρτοφυλάκιον τοῦ στρατηγοῦ. Αἱ ἐπίμνεαι δύο ἐπιστολαί, ἃν ἡ μὲν ἐλληνικὴ, ἡ δὲ γαλλικὴ, ἃν καὶ μηδὲν διατρέπουσαι ἐπὶ ὀρθοπερίαι, οὐχ ἦττον δύνανται ποτε νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν ἐξέλεγχιν τοῦ γεγονότος.

Ἐν Ἀθήναις, Ἰανουάριος τοῦ 1880.

*Ζ

Κύριε Ἀρχιναύαρχε

Μὲ λύπην μου σὰς παρόρησιάζω τὰ παράπονά μου περὶ τοῦ φερσίματος ἐνός σας ἀξιωματικοῦ, καὶ ἐλπίζω ἀναμφιβόλως νὰ ἐκλύσω εἰς τοῦτο τὴν προσοχὴν σας, δικαίως παρ' αὐτοῦ παρωρογισμένην. Πληροφορημένος τοὺς σκοποὺς τῆς Ἀγγλικῆς Διοικήσεως νὰ φυλάττῃ μίαν στενὴν οὐδετερότητα εἰς τὸν μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ τούρκου πόλεμον, μὲ φαίνεται ὅτι ἀποβάλλετε δημοσίως κάθε φέρσιμον τῶν ἀξιωματικῶν τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει νὰ ὀλιγοστεύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην, ἣτις πρέπει νὰ εὑρίσκειται μεταξὺ εἰς τοὺς Ἄγγλους καὶ Ἑλληνας—Τὴν 28 φεβρουαρίου ἐφθάσεν εἰς τὸν λιμένα Δράκον ἡ Κορβέττα τῆς αὐτοῦ Βρετανικῆς Μεγαλειότητος Μεχ Τλίνθ. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ Καπιτάνος μὲ πολλοὺς ἀξιωματικούς του ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν νὰ παρατηρήσῃ τὰς ἀρχαιότητας. Τοὺς ὑπεδέχθη μὲ τὸ χρεοστούμενον εἰς τὸν βαθμὸν τους σέβας καὶ τοὺς εὐκόλωνα κάθε πρᾶγμα διὰ νὰ παρατηρήσουν. Ὁ καπιτάνος μὲ προσκαλεῖ νὰ ἔλθω εἰς τὸ πλοῖόν του τὴν ἐρχομένην ἡμέραν, καὶ πλήρης ἀπὸ σέβας, καὶ ἔχοντας πίστιν εἰς τὴν τιμὴν τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους ἦλθον εἰς τὸ κάλεσμα. Ἄλλ' αἰφνιδίως βλέπομεν ὅτι τὸ πλοῖον κάμνει πανία, καὶ ἡμεῖς ἀνεχωρούσαμεν, χωρὶς νὰ θέλωμεν, ἀπὸ τὸν λιμένα. Ἐκθαμβος διὰ τὸ ἀνέλπιστον τοῦτο συμβεβηκόσ, οἱ στρατιῶται μου, οἵτινες μ' ἐσυντρόφευον, μὲ δίκαιον λόγον ταραχθέντες δι' αὐτὸ τὸ κάωμα, ἐτοιμάζοντο νὰ μὲ ὑπερασπισθοῦν, καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀκολουθήσουν φόνοι. Ἴσως, ἂν εἰς αὐτὴν τὴν στιγμήν ἐγὼ δὲν ἐπήδουν εἰς μίαν βάρκαν ταχύτατα, εὐρεθείσασιν εἰς τὰ πλευρὰ τῆς Κορβέττας, ἴσως, λέγω, αὐτὴ ἡ σκηνὴ δὲν ἐτελείονε χωρὶς χύσιν αἵματος. Ὅσον ἐρευνᾷ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, τόσον περισσοτέρας ἀπορίας εὑρίσκω, καὶ δὲν ἤξεύρω τί λογῆς νὰ ἐξηγήσω τὸ φέρσιμον τοῦ Καπιτάνου: διότι ἂν ὁ σκοπὸς του ἦτον ἀθῶος, πῶς νὰ μὴ μὲ εἰδοποιήσῃ πριχοῦ νὰ σηκόσῃ πανία; διατί νὰ μὴ μὲ εὐγάλλῃ ἔξω εὐθὺς ὁπου ἔδειξα κλίσιν καὶ τοῦ εἶπα ὅτι θέλω νὰ εὐγῶ ἔξω ἀπὸ τὸ καράβι του; Δὲν εἶνε τὸ ἴδιον ὡς νὰ τὸν εἶχον κ' ἐγὼ κλείσει τὸν καπιτάνον εἰς τὸ φρούριον τῶν Ἀθηνῶν, ὅταν ἦλθεν ἐκεῖ νὰ παρατηρήσῃ, καὶ εἰς τοιαύτην περίστασιν δὲν